

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/straszy-w-miescie/armia-czerwona-na-ziemiach-pol/186427,Ryszard-Smietanka-Kruszelnicki-Przestepstwa-zolnierzy-Armii-Czerwonej-na-Kielecc.html>
01.03.2026, 01:30

Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki: Przestępstwa żołnierzy Armii Czerwonej na Kielecczyźnie w 1945 roku

Rankiem 12 stycznia 1945 r. rozpoczęła się ofensywa Armii Czerwonej. Już 15 stycznia Niemców wyparto z Kielc, a w ciągu kilku następnych dni cała Kielecczyzna została uwolniona od okupanta niemieckiego. Przejście frontowych oddziałów Armii Czerwonej nie przyniosło ze sobą tak dużej ilości przestępstw sowieckich żołnierzy wymierzonych w ludność cywilną, jak to miało miejsce w trakcie powrotnych przemarszów tych jednostek przez ziemie polskie, latem 1945 r. Rabunki, gwałty i kradzieże zdarzały się przede wszystkim tam, gdzie kwaterowali żołnierze sowieccy. Wiele zależało jednak od postawy dowódców poszczególnych jednostek.

05.05.2020

Więzienie w Sandomierzu

Wkraczające za frontowymi oddziałami jednostki NKWD (Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych) oraz specjalne grupy wyznaczone do tworzenia od podstaw wojewódzkich i powiatowych struktur aparatu represji (Urząd Bezpieczeństwa Publicznego, Milicja Obywatelska), od pierwszych dni po wyparciu Niemców rozpoczęły aresztowania osób uznanych za wrogów lub przeciwników politycznych. Tak było przy już w drugiej połowie 1944 r. na przyczółku sandomierskim.. Prowadzone przez funkcjonariuszy NKWD śledztwa odbywały się w Sandomierzu oraz w tzw. polowych więzieniach (system wykopanych ziemianek pokrytych prowizorycznymi dachami). Było ich prawdopodobnie kilka, na czele z najbardziej osławionym „polowym więzieniem” NKWD w Byszówce koło Klimontowa.

Pliki do pobrania

[Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki: Przestępstwa żołnierzy Armii Czerwonej na Kielecczyźnie w 1945 roku \(pdf, 506.33 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)